

Paweł Gacek

Uprawnienie do unieruchomienia pojazdu urządzeniem do blokowania kół

Streszczenie

Artykuł jest poświęcony wybranym elementom procedury unieruchamiania pojazdu za pomocą urządzenia do blokowania kół, na podstawie art. 130a ust. 8 i 9 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Autor skoncentrował uwagę na zagadnieniach związanych ze wskazaniem podmiotów uprawnionych do dokonania tej czynności. Wskazał również przesłanki, których spełnienie umożliwia uruchomienie tej procedury.

Słowa kluczowe

Policja, pojazd, właściciel pojazdu, dysponent (osoba dysponująca pojazdem), unieruchomienie pojazdu, urządzenie do blokowania kół.

* * *

1. Wprowadzenie

Przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*¹ w art. 130a przewidują uprawnienie do usunięcia pojazdu z drogi w sytuacjach wskazanych w tym przepisie, a w konsekwencji jego nieodebrania przez właściciela (posiadacza), także możliwość orzeczenia przez sąd jego przypadku na rzecz Skarbu Państwa². W niektórych przypadkach nie ma jednak konieczności stosowania aż tak drastycznego środka prawnego. Stąd też ustawa – *Prawo o ruchu drogowym*

Podkom. dr Paweł Gacek, radca w Komendzie Głównej Policji, Warszawa.

¹ Tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1990 ze zm.

² Szerzej na ten temat – zob. P. Gacek, *Doręczenie powiadomienia o usunięciu pojazdu z drogi*, Paragraf na drodze 2018, nr 5, s. 5 i n., tegoż, *Powiadomienie o usunięciu pojazdu z drogi jako niezbędny element procedury umożliwiającej wydanie pojazdu albo wystąpienie do sądu o orzeczenie jego przypadku na rzecz Skarbu Państwa. Zagadnienia wybrane*, Paragraf na Drodze 2018, nr 3, s. 5 i n.; tegoż, *Procedura usunięcia pojazdu z drogi na podstawie art. 130a ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Aspekty wybrane*, Paragraf na Drodze 2017, nr 2, s. 21 i n.; C. Kosiński, *Usuwanie pojazdów z drogi i dalsze postępowanie z tymi pojazdami*, Nowe Zeszyty Samorządowe 2013, nr 2, s. 13 i n.; K. A. Politowicz, *Zakres związania starosty sądowym orzeczeniem przypadku na gruncie stosowania przepisu art. 130a ust. 10h ustawy – Prawo o ruchu drogowym*, Paragraf na Drodze 2015, nr 6, s. 40 i n., tegoż, *Znaczenie prawidłowego ustalenia przesłanek fakultatywnego usunięcia pojazdu z drogi. Uwagi na tle art. 130a ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym*, Paragraf na Drodze 2014, nr 5, s. 31 i n.

przewiduje również możliwość unieruchomienia pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół. Instytucja ta została zamieszczona w art. 130a ust. 8 i 9 tej ustawy.

Niniejsze opracowanie jest w całości poświęcone temu zagadnieniu, a w szczególności określeniu podmiotów uprawnionych do stosowania tego instrumentu, a także zakresu przedmiotowego tej instytucji prawnej.

2. Zakres ochrony prawa własności a dopuszczalność jego ograniczenia przez organy władzy publicznej

W polskim porządku prawnym własność stanowi centralną instytucję systemu prawnego³ i podlega szczególnej ochronie. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁴ w art. 21 stanowi, że Rzeczpospolita chroni własność⁵, natomiast art. 64 ust. 1–3 daje gwarancje równej ochrony tego prawa⁶.

Nie oznacza to, że jest to prawo nieograniczone. Ograniczenia mogą bowiem być ustanawiane, lecz ich źródłem musi być przepis prawa powszechnie obowiązującego⁷. Nie mogą one jednak naruszyć istoty tego prawa⁸. Treść prawa własności oraz jego granice określa natomiast art. 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*⁹. Jak wynika z powołanego przepisu, własność nie jest prawem bezwzględnym¹⁰, ale – jak stanowi doktryna – prawem względnie pełnym¹¹.

Ograniczenia wykonywania prawa własności mogą dotyczyć zarówno nieruchomości, jak również rzeczy ruchomych. W dalszej części opracowania rozważania zostaną skoncentrowane wyłącznie na swoistego rodzaju ograniczeniu, które dotyczy szczególnej kategorii rzeczy ruchomych, jakimi są pojazdy.

---

³ J. Kuciński (red.), *Zarys prawa*, Warszawa 2010, s. 331, B. Hołyst, E. Smoktunowicz (red.), *Wielka encyklopedia prawa*, Warszawa 2005, s. 1154.

⁴ Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.

⁵ Prawo własności jest podstawowym prawem jednostki. Ochrona tego prawa jest podstawową zasadą ustrojową. Zagwarantowanie ochrony własności jest zatem konstytucyjną powinnością państwa (J. Oniszczyk, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego na początku XXI w.*, Zakamycze 2004, s. 313).

⁶ Konstytucyjne pojęcie własności powinno być rozumiane szerzej niż w prawie cywilnym i obejmować ogół praw majątkowych (P. Tuleja, *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 1995, s. 77), w tym samym tonie: J. Ignatowicz, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2000, s. 43, U. Kalina-Prasznica, *Leksykon prawniczy*, Wrocław 1997 r., s. 356. Ochrona taka obejmuje własność i prawa majątkowe osób fizycznych oraz osób prawnych (P. Winczorek, *Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2003, s. 85). Status jednostki nie wpływa zatem na zakres prawnej ochrony własności (P. Sarnecki (red.), *Prawo konstytucyjne RP*, Warszawa 2011, s. 152).

⁷ „Ograniczenia te można wprowadzić tylko w ustawie” (P. Winczorek, *Prawo...*, op. cit., s. 94).

⁸ J. Oniszczyk, *Konstytucja...*, op. cit., s. 315 i n., P. Sarnecki (red.), *Prawo...*, op. cit., s. 152 i n., P. Winczorek, *Prawo...*, op. cit., s. 95.

⁹ Tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.

¹⁰ J. Oniszczyk, *Konstytucja...*, op. cit., s. 314 i n., a także J. Kuciński (red.), *Zarys...*, op. cit., s. 332.

¹¹ T. Pietrzykowski (red.), *Uwagi do art. 140, (w:) Kodeks cywilny, t. I, Komentarz do art. 1–449*¹⁰, Warszawa 2018, Legalis, a także B. Hołyst, E. Smoktunowicz (red.), *Wielka...*, op. cit., s. 1154.

3. Podmioty uprawnione do unieruchomienia pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół

Ustawa – *Prawo o ruchu drogowym* wymienia tylko dwa podmioty uprawnione do unieruchomienia pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół. Zgodnie z art. 130a ust. 9 tej ustawy, są nimi Policja i straż gminna (miejska)¹². Nie budzi wątpliwości, że przepis ten stanowi katalog zamknięty (*numerus clausus*) podmiotów uprawnionych, którym ustawa – *Prawo o ruchu drogowym* przyznaje kompetencje w tym zakresie. Wniosek taki wynika z literalnego brzmienia powołanego przepisu art. 130a ust. 9 cyt. ustawy. Rozszerzenie zatem tego uprawnienia na inne podmioty, byłoby bezzasadne¹³. Świadczyłoby bowiem o arbitralnym traktowaniu normy wynikającej wprost z przepisu prawa powszechnie obowiązującego.

Należy bowiem podkreślić, że podstawowym zadaniem Policji jest ochrona bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego¹⁴, w tym również w ruchu drogowym (art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*¹⁵)¹⁶. Policja jest formacją na której w głównej mierze spoczywa obowiązek realizacji m.in. wymienionego wyżej zadania¹⁷. Inne organizacje w określonym zakresie mogą współuczestniczyć w wykonywaniu niektórych zadań z tego zakresu, jednakże ich udział ma charakter wyłącznie uzupełniający¹⁸.

¹² Porównaj z podmiotami uprawnionymi do wydawania dyspozycji przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi (P. Gacek, *Procedura...*, s. 29 i n.).

¹³ Katalog ten winien być uzupełniony o Żandarmerię Wojskową, o czym w dalszej części niniejszego opracowania.

¹⁴ W. Kotowski, *Ustawa o Policji. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 114.

¹⁵ Tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 161 ze zm.

¹⁶ Wskazane w art. 1 ust. 2 ustawy *o Policji* zadania są podstawowymi zadaniami Policji (R. Szałowski, *Prawoadministracyjne kompetencje Policji*, Łódź 2010, s. 30); w tym samym tonie: J. Dobkowski, *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, (w:) W. Bednarek (red.), *Wybrane zagadnienia administracyjnego prawa materialnego*, Olsztyn 2000, s. 139; M. K. Jurgilewicz, *Podstawy systemu organizacyjnego Policji*, (w:) A. Letkiewicz, A. Misiuk (red.), *Państwo. Administracja. Policja. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Kazimierzowi Rajchelowi*, Szczytno 2012, s. 236; S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Warszawa 2011, s. 32; także B. Opaliński, M. Rogalski, P. Szustakiewicz, *Uwagi do art. 1*, (w:) *Ustawa o Policji. Komentarz*, Warszawa 2015, Legalis; B. Opaliński, P. Szustakiewicz, *Policja. Studium administracyjnoprawne*, Warszawa 2013, s. 27. Katalog ten nie ma charakteru wyczerpującego. Można go traktować jedynie jako przykładowe wymienienie niektórych, bardziej szczegółowo wskazanych celów stojących przed Policją (T. Hanausek, *Ustawa o Policji. Komentarz*, Kraków 1996, s. 19). Ustawodawca może nakładać na Policję także inne zadania i wyposażać ją w inne kompetencje, jednak zadań i kompetencji Policji nie można domniemywać (M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec, K. Orzeszyna (red.), *Prawo policyjne*, Warszawa 2014, s. 55).

¹⁷ W. Kotowski, *Ustawa...*, *op. cit.*, s. 114. W tym samym tonie M. Róg, A. Sęk, *Materialno – administracyjne aspekty pracy Policji*, Pułtusk–Warszawa 2015, s. 11, a także B. Wiśniewski, Z. Piątek (red.), *Współczesny wymiar funkcjonowania Policji*, Warszawa 2009, s. 54.

¹⁸ W. Maciejko, *Osobowe prawo administracyjne*, Warszawa 2008, s. 149; W. Maciejko, M. Rojewski, A. Suławko-Karetka, *Prawo administracyjne. Zarys wykładu części szczególnej*, Warszawa 2011, s. 134.

Taką organizacją jest straż gminna (miejska), która może być utworzona dla zapewnienia ochrony porządku publicznego na terenie gminy (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych*¹⁹). Do ustawowych zadań straży gminnej (miejskiej) należy w szczególności czuwanie nad porządkiem ruchu drogowego i kontrola tego ruchu – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy *o strażach gminnych*)²⁰. Zakres działania tej organizacji jest ograniczony. Jak zaznacza W. Kotowski²¹, Policja jest zobligowana do współdziałania i koordynowania działań w zakresie swoich ustawowych zadań z innymi instytucjami ochrony prawnej, w tym z inspekcjami, służbami i strażami²². Skutkiem tego, powierzono jej również sprawowanie nadzoru nad działalnością tych podmiotów, w tym nad strażami gminnymi (miejskimi)²³.

* * *

Instytucja zawarta w art. 130a ust. 8 i 9 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, stanowi instrument prawny, który ingeruje w znaczny sposób w prawo własności. Czasowo pozbawia właściciela możliwości swobodnego dysponowania rzeczą ruchomą, którą jest pojazd. Nie może być wobec tego mowy o stosowaniu tego uprawnienia przez inne podmioty, którym ustawa *Prawo o ruchu drogowym* takiej kompetencji nie przyznaje. Tam, gdzie ustawodawca wprowadza możliwość ograniczenia w wykonywaniu prawa własności, tam konieczne jest stosowanie wykładni literalnej, zarówno w odniesieniu do ustalenia przesłanek warunkujących legalność i zasadność ingerencji w prawo własności, jak również w odniesieniu do podmiotów uprawnionych do stosowania tej instytucji.

Zauważyć również należy, że krąg podmiotów uprawnionych do unieruchomienia pojazdu poprzez blokadę jego kół jest węższy niż krąg podmiotów uprawnionych do wydawania dyspozycji o usunięciu pojazdu z drogi (art. 130a ust. 4 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*)²⁴. Co jednak istotne, zarówno Policja, jak i straż gminna (miejska), są wyposażone w uprawnienie do unieruchomienia pojazdów przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w takim samym zakresie, w odróżnieniu do uprawnienia do wydawania dyspozycji o przemieszczeniu lub usunięciu pojazdu z drogi. Mianowicie, Policja ma pełne uprawnienia (zarówno do

---

¹⁹ Tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 928 ze zm., dalej: ustawa *o strażach gminnych*.

²⁰ Paweł Drembkowski wymienia uprawnienia strażników gminnych (miejskich), z zakresu ruchu drogowego – zob. P. Drembkowski, *Uwagi do art. 11 ustawy o strażach gminnych*, (w:) P. Drembkowski, *Straże. Komentarz do ustaw*, Warszawa 2018, Legalis.

²¹ W. Kotowski, *Ustawa...*, *op. cit.*, s. 115.

²² Współpraca straży gminnej (miejskiej) z Policją jest jej obowiązkiem (W. Maciejko, *Osobowe...*, *op. cit.*, s. 198; W. Maciejko, M. Rojewski, A. Suławko-Karetko, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 176).

²³ W. Maciejko, *Osobowe...*, *op. cit.*, s. 197 i n., W. Maciejko, M. Rojewski, A. Suławko-Karetko, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 176; B. Opaliński, P. Szustakiewicz, *Policja...*, *op. cit.*, s. 28; B. Wiśniewski, Z. Piątek (red.), *Współczesny...*, *op. cit.*, s. 30.

²⁴ Uprawnienia tego nie posiada osoba dowodząca akcją ratowniczą. Osoba ta ma uprawnienie do wydania dyspozycji usunięcia pojazdu z drogi wyłącznie w sytuacji określonej w art. 130a ust. 3 ustawy *Prawo o ruchu drogowym*.

obligatoryjnego, jak fakultatywnego usunięcia pojazdu z drogi – art. 130a ust. 1 i 2 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, a także co do jego przemieszczenia (art. 130a ust. 3 tej ustawy), natomiast straż gminna (miejska) ma uprawnienie wyłącznie w przypadkach enumeratywnie wskazanych w art. 130a ust. 4 pkt 2 tejże ustawy²⁵.

Należy również zaznaczyć, że mimo tego, iż przepis art. 130a ust. 9 cyt. ustawy uprawnia do unieruchomienia kół pojazdu Policję i straż gminną (miejską), to należy przez to rozumieć, że uprawnienie to przysługuje *funkcjonariuszom* tych służb. To oni są wyposażeni w uprawnienia do stosowania wskazanych instrumentów prawnych, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym. Niezrozumiała wydaje się zastosowana konstrukcja wymienionego przepisu, zwłaszcza że w odniesieniu do uprawnienia do usunięcia pojazdu z drogi, ustawodawca wyraźnie wymienił podmioty, którym to uprawnienie przysługuje. W art. 130a ust. 4 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* wskazał bowiem, że dyspozycję przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi wydaje *poli-cjant, strażnik gminny (miejski)*, a także *osoba* dowodząca akcją ratowniczą, nie zaś, że uprawnienie to przysługuje Policji, straży gminnej (miejskiej), albo też *służ-bie* prowadzącej akcję ratowniczą.

Uprawnienie do unieruchomienia pojazdów przez zablokowanie kół stanowi czynność administracyjno-porządkową, mieszczącą się w katalogu zadań Policji (art. 14 ust. 1 ustawy *o Policji*). Stwierdzenie to należy odnieść także do straży gminnej (miejskiej), która *ipso iure* została powołana do zapewnienia porządku publicznego na terenie gminy. Jej uprawnienia (jak to już zaznaczyłem) zostały ograniczone w stosunku do uprawnień Policji. Koncentrują się na wykonywaniu zadań w zakresie ochrony porządku publicznego, wynikających z ustaw i aktów prawa miejscowego (art. 10 ust. 1 ustawy *o strażach gminnych*), w tym na czuwaniu nad porządkiem i kontrolą ruchu drogowego (art. 11 ust. 1 pkt. 2 ustawy *o strażach gminnych*). Niektóre z tych zadań zostały wprost wskazane w ustawie – *Prawo o ruchu drogowym*, w tym w szczególności uprawnienie do unieruchomienia pojazdu przez zablokowanie jego kół.

Kompetencje te nie przysługują natomiast funkcjonariuszom Straży Granicznej lub Służby Celno-Skarbowej, chociaż zostali oni wyposażeni w kompetencje do wydawania dyspozycji przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi, zgodnie z art. 129 ust. 4a ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Ten ostatni przepis odsyła bowiem do art. 130a ust. 4 pkt 1 tej ustawy, w zakresie uprawnień przewidzianych dla funkcjonariuszy Policji. Uprawnienia wymienionych służb zostały zrównane z uprawnieniami Policji, ale wyłącznie w odniesieniu do kwestii związanych przemieszczeniem lub usunięciem pojazdu z drogi²⁶. Nie zostały nimi objęte natomiast sprawy wynikające z art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*.

²⁵ Są to przypadki, o których mowa w art. 130 a ust. 1 pkt 1, 4 i 5 ustawy *Prawo o ruchu drogowym*.

²⁶ Pozostałe uprawnienia przewidziane dla Straży Granicznej i Służby Celno-Skarbowej, o których mowa w przepisie art. 129 ust. 4a ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, nie mają znaczenia dla omawianej problematyki.

Natomiast na mocy przepisu szczególnego, uprawnienie to zostało przyznane żołnierzom Żandarmerii Wojskowej. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o *Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*²⁷, żołnierze Żandarmerii Wojskowej, wykonując zadania, o których mowa w art. 4 tej ustawy²⁸, wobec osób określonych w art. 3 ust. 2 tej ustawy²⁹, mają prawo usuwania pojazdów i blokowania kół pojazdów w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o ruchu drogowym. Zatem uprawnienie Żandarmerii Wojskowej jest ograniczone zarówno podmiotowo jak i przedmiotowo. Uprawnienie to musi zatem nie tylko pozostawać w związku z wykonywanymi przez tę formację zadaniami określonymi w art. 4 tej ustawy, ale odnosić się wyłącznie do osób wymienionych w art. 3 ust. 2 tejże ustawy, jednocześnie będących właścicielami lub dysponentami pojazdów, w stosunku do których takie czynności są przeprowadzane.

4. Zakres przedmiotowy przepisu art. 130a ust. 8 ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Nie budzi wątpliwości, że policjant lub strażnik gminny (miejski) posiadają *prawo* do skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Konstrukcja tego przepisu nie statuuje natomiast *obowiązku* unieruchomienia pojazdu, mimo zaistnienia przesłanek warunkujących zasadność i legalności takiego działania. Świadczy o tym sformułowanie, że pojazd „może” być unieruchomiony. Gdyby ustawodawca chciał zobligować do automatycznego stosowania tej instytucji, sformułowałby treść tego przepisu w sposób analogiczny jak art. 130a ust. 1 i 1a ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, który zawiera enumeratywnie wskazane przypadki, po spełnieniu których pojazd jest usuwany z drogi³⁰. Na marginesie należy również zaznaczyć, że art. 130a ust. 3 i 4 cyt. ustawy statuuje fakultatywne przesłanki umożliwiające przemieszczenie lub usunięcie pojazdu z drogi, wskazując, iż w sytuacjach określonych w tych przepisach pojazd „może” być przemieszczony lub usunięty z drogi. Analogiczne rozwiązanie ustawodawca zastosował do instytucji zawartej w art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Gdyby jego intencją było obligatoryjne unieruchamianie pojazdu w określonych sytuacjach, to treść jednostki redakcyjnej powołanego

---

²⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 518 ze zm., dalej: *ustawa o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*.

²⁸ Przepis ten wymienia zadania Żandarmerii Wojskowej, w tym ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych.

²⁹ Przepis ten wymienia podmioty wobec których Żandarmeria Wojskowa posiada uprawnienia i wykonuje swoje zadania wynikające z ustawy.

³⁰ „Zawsze gdy zostanie stwierdzone, że pojazd został zaparkowany w miejscu obowiązywania znaku wskazującego, że zaparkowany pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela, policjant czy strażnik miejski ma ustawowy obowiązek wydania dyspozycji usunięcia pojazdu i nie zależy to od jego uznania. Fakultatywność działania jest tu całkowicie wykluczona” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 września 2016 r., sygn. VII SA/Wa 2160/15, Legalis nr 1548146).

przepisu brzmiałaby odmiennie. Nie wskazanoby, że pojazd *może* być unieruchomiony przez zastosowanie blokady kół, ale, że *jest* on w tych przypadkach unieruchamiany

Skoro przepis art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* nie *obliguje*, a jedynie *uprawnia* funkcjonariusza odpowiedniej formacji do zastosowania tego instrumentu prawnego, to znaczy, że ustawodawca uznaniu tego funkcjonariusza pozostawił kwestię zasadności podjęcia decyzji co do ewentualnej ingerencji w prawo własności właściciela lub posiadacza pojazdu. Nie oznacza to jednak całkowitej dowolności – wtedy bowiem decyzja taka nie byłaby decyzją uznaniową, ale arbitralną. Każde zatem unieruchomienie musi być poprzedzone ustaleniem stanu faktycznego, z którego musi bezsprzecznie wynikać, iż zostały zrealizowane ustawowe przesłanki wynikające z treści art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*³¹. Ocena ta należy wyłącznie do podmiotów uprawnionych, wskazanych w art. 130a ust. 9 tej ustawy, a także w art. 17 ust. 1 pkt 14 ustawy o *Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*. Należy również dodać, że decyzja podjęta przez wymienione podmioty w całości je obciąża. Inne podmioty, w szczególności właściciel lub dysponent³² pojazdu, nie mają uprawnienia do ingerowania w proces decyzyjny tych podmiotów. Dotyczy to w szczególności kwestionowania *post factum* podjętej przez funkcjonariusza albo żołnierza decyzji, tj. już po unieruchomieniu pojazdu. Podmioty te nie mogą również wymagać zaprzestania wykonywania unieruchomienia pojazdu (jeśli czynność ta nie została jeszcze zakończona) lub też odblokowania pojazdu. Należy bowiem zaznaczyć, iż obecność właściciela lub dysponenta pojazdu na miejscu zdarzenia nie uniemożliwia *ipso facto* unieruchomienia pojazdu. Najczęściej jednak unieruchomienie będzie mieć miejsce właśnie z powodu absencji tych osób na miejscu zdarzenia. Czynność ta determinowana jest bowiem jej celem – np. ustalenie sprawcy wykroczenia i przyjęcie przez niego mandatu za popełnione wykroczenie. Dopiero osiągnięcie tego celu przez podmiot uprawniony do unieruchomienia pojazdu zobowiązuje do odblokowania kół i pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione³³.

³¹ „Kwalifikacji trybu usunięcia pojazdu z drogi należy dokonywać w oparciu o fakty zaistniałe w momencie dokonania usunięcia, a nie w oparciu o stanowisko wyrażone po upływie kilku lat od zdarzenia przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej. Ewentualne uchybienia formalne, jeżeli miały miejsce, nie mogą determinować przyjęcia trybu usunięcia pojazdu z drogi” (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 7 maja 2010 r., sygn. III SA/Wr 807/09, Legalis nr 350255). Mimo, iż orzeczenie to dotyczy kwestii związanej z usunięciem pojazdu z drogi, przedstawiona przez sąd teza może być *per analogiam* odniesiona do zagadnienia związanego z unieruchomieniem pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół. W tym przypadku również o zasadności dokonania tej czynności decydują fakty zaistniałe (ustalone) w momencie unieruchomienia pojazdu.

³² Jeśli w szczególności ukrywają fakt przysługującego im prawa, bądź związek z pojazdem unieruchamianym przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół.

³³ Może to być wykroczenie określone w art. 97 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeksu wykroczeń* (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 821), a jeśli zakaz wynika ze znaku zakazu postoju – w art. 92 § 1 *Kodeksu wykroczeń* (R. A. Stefański, *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 916).

Reasumując, decyzja podjęta przez uprawniony podmiot nie wymaga współdziałania z innymi podmiotami, jest decyzją podejmowaną przez niego indywidualnie, ale musi uwzględniać studium konkretnego przypadku.

Sama realizacja tego uprawnienia przez funkcjonariusza Policji, strażnika gminnego (miejskiego), albo żołnierza Żandarmerii Wojskowej, polega po prostu na unieruchomieniu pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół³⁴. Nie wymaga to (jak w przypadku procedury usunięcia lub przemieszczenia pojazdu z drogi) uprzedniego wydania stosownej dyspozycji (art. 130a ust. 4 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*)³⁵.

W tym miejscu konieczne jest omówienie dwóch kwestii:

- 1) wyjaśnienie pojęcia „pojazd”, bowiem tylko w stosunku do takiej rzeczy ruchomej może mieć zastosowanie przepis art. 130a ust. 8 cyt. ustawy;
- 2) wyjaśnienie pojęcia „urządzenie do blokowania kół”, z uwagi na fakt, iż tylko zastosowanie takiego urządzenia może spowodować unieruchomienie pojazdu.

Co do pierwszej z tych kwestii, pojęcie to jest zdefiniowane w art. 2 pkt 31 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, zgodnie z którą pojazdem jest środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszyna lub urządzenie do tego przystosowane³⁶. Jak słusznie zaznacza R. A. Stefański³⁷, definicja pojazdu obejmuje szeroki krąg desygnatów. Istotnym jej elementem jest przystosowanie urządzenia do poruszania się po drodze. Zatem, zakresem tego pojęcia objęte są nie tylko środki transportowe (urządzenia służące do przewozu osób lub towaru), ale także urządzenia niesłużące do tego, lecz przystosowane do poruszania się po drodze – tj. kombajny, walce drogowe, koparki, pługi odśnieżne, dźwigi samojezdne, żurawie kołowe i maszyny drogowe³⁸. Zakres omawianego pojęcia odnosi się zatem do każdego rodzaju i typu pojazdu. Nie ma więc znaczenia, czy pojazd jest pojazdem silnikowego, samochodowym, wolnobieżnym, itp.³⁹

Przepisy ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* nie definiują natomiast pojęcia „urządzenie do blokowania kół”. Należy zatem odwołać się do znaczenia, jakie pojęciu temu nadaje język potoczny. *Urządzeniem* jest mechanizm lub zespół mecha-

---

³⁴ „Unieruchomienie pojazdu ma na celu uniemożliwienie odjechania nim, dopóki nie zostanie ustalony sprawca jego pozostawienia w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nie utrudnia ruchu lub nie zagraża bezpieczeństwu” (R. A. Stefański, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 916).

³⁵ Wydanie dyspozycji przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi inicjuje tę procedurę – jest jednym z jej elementów (zob. P. Gacek, *Procedura...*, *op. cit.*, s. 23), w tym samym tonie. K. A. Politowicz, *Znaczenie...*, *op. cit.*, s. 34 i n.

³⁶ Porównaj z definicją pojazdu zawartą w: W. Pływaczewski, G. Kędzierska (red.), *Leksykon policyjny*, Szczytno 2001, s. 222.

³⁷ R. A. Stefański, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 95.

³⁸ Por. z wyrokiem NSA z dnia 19 maja 2016 r., sygn. II GSK 2809/14, Legalis nr 1469539, w którym NSA uznał, że naczepa marki (...) składa się z dwóch pojazdów w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, bowiem możliwe jest rozłączenie jej elementów i korzystanie jedynie z 2 osiowej przedniej części naczepy.

³⁹ Są to bowiem tylko rodzaje pojazdów, ze względu na ich cechy charakterystyczne (W. Pływaczewski, G. Kędzierska (red.), *Leksykon...*, *op. cit.*, s. 222).

nizmów, służący do wykonania określonych czynności⁴⁰. Jest to więc przedmiot materialny, który umożliwia wykonanie określonej czynności (lub procesu) – w tym przypadku umożliwiający blokowanie kół pojazdu. Ustawodawca nie wskazuje jednak, jakim parametrom (w tym technicznym) musi odpowiadać takie urządzenie. Zasadne wydaje się wymagać, że urządzenie to powinno swoją konstrukcją gwarantować, iż nie spowoduje uszkodzeń koła (kół) pojazdu, na które jest zakładane, bądź innych elementów pojazdu. Ma również być przeznaczone do zablokowania wyłącznie koła (kół) pojazdu, a nie jakichkolwiek innych jego elementów (np. unieruchomienia silnika pojazdu). Urządzenie do blokowania kół pojazdu może blokować jedno, ale również więcej kół danego pojazdu. Przepisy nie precyzują, które koło ma być unieruchomione. Najczęściej jest to koło po tej stronie pojazdu, po której zainstalowana jest kierownica, bowiem stwarza to najlepsze możliwości do ujawnienia tego urządzenia przez użytkownika pojazdu. Nie jest to jednak obligatoryjne. Urządzenie do blokowania może być umieszczone na dowolnym kole (kołach).

Warunkiem unieruchomienia pojazdu przez zastosowanie blokady kół jest ustalenie istnienia przesłanek warunkujących zastosowanie tej instytucji. Ustawodawca określił je w art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Pierwszą z nich jest pozostawienie pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione, pod warunkiem, że pojazd usytuowany w tym miejscu nie utrudnia ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu. Należy zaznaczyć, że pozostawienie pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu, skutkuje obligatoryjnym usunięciem pojazdu z drogi (art. 130a ust. 1 pkt 1 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*). Zatem unieruchomienie pojazdu, na podstawie art. 130a ust. 8 tej ustawy, jest możliwe tylko przy kumulatywnym spełnieniu wszystkich przesłanek, tj. pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, ale pojazd nie utrudnia ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu. Jeśli więc pojazd stoi w miejscu, gdzie jest to zabronione i wprawdzie nie utrudnia ruchu, ale zagraża bezpieczeństwu, uprawniony podmiot zobowiązany jest do jego usunięcia.

Ustawodawca niefortunny użył spójnika „lub” pomiędzy dwiema ostatnimi przesłankami zawartymi w treści art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, co może sugerować możliwość zastosowania tego przepisu, przy spełnieniu co najmniej jednej z dwóch wskazanych tam przesłanek. Tymczasem przesłanka zamieszczona w art. 130a ust. 1 pkt 1 tej ustawy powoduje, że ustalenie, iż pojazd jest pozostawiony w miejscu gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu, zobowiązuje do jego natychmiastowego usunięcia. Nie ma przy tym znaczenia, która z przesłanek (tj. „utrudnia ruch”, lub „zagraża bezpieczeństwu”) jest spełniona. Unieruchomienie pojazdu na podstawie art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* wymaga wobec tego kumulatywnego spełnienia przesłanek wskazanych w tym przepisie.

⁴⁰ <https://sjp.pwn.pl/sjp/urzadzenie;2533403.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).

O miejscu, w którym pozostawienie pojazdu jest zabronione, decydują zarówno przepisy prawa, jak i znaki drogowe⁴¹. Pozostawienie pojazdu obejmuje swoim zakresem zarówno pojęcie „zatrzymanie”, jak i „postój”⁴². To, w jakich miejscach i pod jakimi warunkami dopuszczalne jest zatrzymanie lub postój pojazdu, określa art. 46 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. Jak słusznie zauważa R. A. Stefański⁴³, zabronionym pozostawieniem pojazdu będzie pozostawienie go w taki sposób, że nie będzie ustawiony na jezdni jak najbliższej jej krawędzi oraz równoległe do niej, a na drodze poza obszarem zabudowanym, jeśli nie znajdzie się (gdy było to możliwe) poza jezdnią, a także na chodniku, z naruszeniem zasad wykorzystywania chodnika do postoju pojazdów.

Znaczenie pojęcia „utrudnienie ruchu” należy ustalić przez odwołanie się do jego znaczenia w języku potocznym. Utрудnienie jest tym, co utrudnia wykonanie czegoś⁴⁴. Z kolei utrudnić lub utrudniać znaczy stanowić lub stworzyć przeszkodę⁴⁵. Zatem utrudnienie ruchu, to stworzenie w nim takich warunków, które stanowią określoną przeszkodę, niedogodność, uciążliwość, powodują zaburzenia jego naturalnego rytmu lub płynności⁴⁶. Oczywiście wspomniane utrudnienie lub utrudnienia muszą bezpośrednio być skutkiem pozostawienia pojazdu w miejscu, w którym jest to zabronione. Zatamowanie, zatrzymanie, bądź zablokowanie ruchu jest niewątpliwie stworzeniem utrudnienia.

Kolejna przesłanka stworzenia zagrożenia bezpieczeństwa⁴⁷ jest pojęciem szerokim i nie można jej zawężać (jak w przypadku pojęcia utrudnienia) wyłącznie do zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu. Obejmuje ona swoim zakresem każdy rodzaj

---

⁴¹ R. A. Stefański, *Prawo...*, s. 905 i n. – autor wskazuje na miejsca zabronione określone w art. 49 ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, w których obowiązuje zakaz zatrzymywania pojazdów, a także wymienia znaki drogowe zakazu, tj. B-35 – zakaz postoju, B-36 – zakaz zatrzymywania się, B-37 – zakaz postoju w dni nieparzyste, B-38 – zakaz postoju w dni parzyste, B-39 – strefa ograniczonego postoju, D-44 – strefa parkowania.

⁴² Nie są to wszystkie pojęcia mieszczące się w granicach znaczeniowych pojęcia „pozostawić”. Oczywiście najczęściej kierujący pojazdem zatrzyma pojazd w miejscu, gdzie jest to zabronione, albo spowoduje tam jego postój. Pozostawienie łączy się natomiast z każdym usytuowaniem pojazdu w danym miejscu. Pojazd może być bowiem przetransportowany i rozładowany w danym miejscu, z uwagi na fakt, że nie jest zdatny do dalszej jazdy.

⁴³ R. A. Stefański, *Prawo...*, s. 905 i n.

⁴⁴ <https://sjp.pwn.pl/sjp/utrudnienie;2533845.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).

⁴⁵ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/utrudni%C4%87.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).

⁴⁶ „Utрудnianie ruchu polega zatem na takim zachowaniu, które przeszkadza jego prowadzeniu, zakłóca jego płynność, czyni go uciążliwym. Utрудnieniem ruchu jest stworzenie takiej sytuacji na drodze, w czasie której następuje jego zakłócenie, przeszkodzenie płynności, stworzenie trudności; powstaje pewien dyskomfort dla kierującego pojazdem, ale nie występuje jeszcze czynnik zagrożenia bezpieczeństwa” (R. A. Stefański, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 907).

⁴⁷ W. Kotowski, *uwagi do art. 130a*, [w:] *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*, 2011, stan prawny: 1 maja 2011, LEX nr 102651 – autor wskazuje miejsca, w których pozostawienie pojazdu stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa. Jednocześnie dodaje, że z natury rzeczy nie jest to pełny, lecz jedynie przykładowy, katalog czynów kwalifikujących pojazd do usunięcia z tej przyczyny, że jest usytuowany w miejscu, gdzie stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa.

bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa dla życia, zdrowia lub mienia, a także bezpieczeństwa w ruchu. Nie można natomiast podzielić stanowiska R. A. Stefańskiego⁴⁸, który omawiając jedną z przesłanek wymienionych w art. 130a ust. 1 pkt 1 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, ogranicza pojęcie „zagrożenie bezpieczeństwa” wyłącznie do stworzenia zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu. Nie przesądzając o zakładanym przez ustawodawcę *ratio legis* tego przepisu, który ma stanowić instrument umożliwiający usuwanie pojazdów, postawionych w niewłaściwych miejscach, należałoby zadać pytanie, dlaczego racjonalny ustawodawca, wymieniając poszczególne pojęcia doprecyzował tylko jedno z nich? Przyjęcie takiego, węższego pojęcia „zagrożenie bezpieczeństwa” uniemożliwiłoby usunięcie z drogi pojazdu, który jest pozostawiony w miejscu, gdzie jest to zabronione, który wprawdzie nie utrudnia ruchu ani nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu, ale stanowi zagrożenie dla życia, zdrowia, bądź mienia⁴⁹. Mogłoby się w szczególności zdarzyć, że pozostawienie pojazdu w tym miejscu stanowiłoby zagrożenie dla określonego rodzaju obiektów (w tym o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa lub obywateli), bądź osób, ale jednocześnie pozostawienie pojazdu w takim miejscu nie utrudnia ruchu, ani też nie zagraża bezpieczeństwu w ruchu.

5. Podsumowanie

1. Uprawnienie, o którym mowa w art. 130a ust. 8 i 9 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, jest jednym z instrumentów, stanowiących podstawę prawną do ingerowania, w sposób określony przez wymienione przepisy cyt. ustawy, w prawo własności rzeczy ruchomej, tj. pojazdu. Ponieważ jednak instytucja ta zmierza do czasowego ograniczenia swobody korzystania z przysługującego prawa własności, musi być stosowana wyłącznie w przypadkach wskazanych w ustawie, a także przez uprawnione do tego podmioty.
2. Podmiotami tymi są wyłącznie funkcjonariusze Policji, straży gminnych (miejskich) oraz żołnierze Żandarmerii Wojskowej. Zastrzec jednak należy, że Policja, jako formacja, która w największym stopniu została przez ustawodawcę obciążona odpowiedzialnością za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym, jest najbardziej zobowiązana do realizacji tego celu. Stąd też winna ona w sposób uprawniony (zasadny) aktywnie wykorzystywać wszelkie instrumenty prawne, w które została

⁴⁸ R. A. Stefański, *Prawo...*, *op. cit.*, s. 908.

⁴⁹ „Celem regulacji zawartej w art. 130a ustawy – *Prawo o ruchu drogowym* jest szeroko pojęta ochrona bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz życia i zdrowia jego uczestników (...)” (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 21 maja 2015 r., sygn. II SA/Sz 209/15, LEX nr 1760649). Nie oznacza to, że przepisy tej ustawy muszą być zdeterminowane ochroną wyłącznie tych dóbr. Prawo musi być skutecznym instrumentem umożliwiającym ochronę dóbr, które są głównym przedmiotem ochrony danej regulacji, ale i innych, których ochrona leży w interesie organów władzy publicznej.

wyposażona – umożliwiające jej właściwą realizację określonych zadań w poszczególnych obszarach, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Tymczasem praktyka wskazuje, że z uprawnieniem do blokowania kół pojazdów najbardziej utożsamiana jest straż gminna (miejska), której działalność, *ex definitione*, powinna mieć charakter uzupełniający i wspierający działania Policji.

3. Zaistnienie przesłanek warunkujących dopuszczalność zastosowania tej instytucji nie obliguje do automatycznego blokowania kół pojazdu. Uprawniony podmiot, na podstawie art. 130a ust. 8 ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, nie jest bowiem *zobowiązany ale uprawniony* (tj. posiada kompetencje) do zastosowania tego instrumentu prawnego. Nie oznacza to, że podjęcie decyzji w tym zakresie nie ma ustawowych ograniczeń. Stanowią je przesłanki wymienione w ust. 8 art. 130a ustawy – *Prawo o ruch drogowym*. To ich spełnienie warunkuje legalność i zasadność decyzji podjętej przez uprawniony podmiot.
4. Czynność zablokowania kół pojazdu musi być determinowana określonym celem. Instrument ten musi być środkiem służącym do osiągnięcia zamierzonego celu, jakim jest ustalenie właściciela lub dysponenta pojazdu i w konsekwencji osoby, która pozostawiła pojazd w miejscu, gdzie jest to zabronione. Realizacja tego celu, skutkuje koniecznością odblokowania pojazdu, lub też – innymi słowy – zaprzestania czasowego ograniczenia wykonywania prawa własności. Ingerencja w to prawo, mimo osiągnięcia celu, dla którego zastosowano ten instrument, nie tylko świadczyłaby o arbitralności takiej decyzji, ale – co również istotne – skutkowałaby stwierdzeniem bezzasadności kontynuowania tej czynności.

Bibliografia

1. Czuryk, M., Karpiuk, M., Kostrubiec, J., Orzeszyna, K. (red.), (2018). *Prawo policyjne*, Warszawa 2014.
2. Dobkowski, J. (2000). *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, (w:) W. Bednarek (red.), (2000). *Wybrane zagadnienia administracyjnego prawa materialnego*, Olsztyn.
3. Drebnkowski, P., (2018). *Uwagi do art. 11 ustawy o strażach gminnych* (w:) P. Drebnkowski, *Straże. Komentarz do ustaw*, Warszawa, Legalis.
4. Gacek, P. (2018). *Doręczenie powiadomienia o usunięciu pojazdu z drogi*, Paragraf na Drodze, nr 5.
5. Gacek, P. (2018). *Powiadomienie o usunięciu pojazdu z drogi jako niezbędny element procedury umożliwiającej wydanie pojazdu albo wystąpienie do sądu o orzeczenie jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Zagadnienia wybrane*, Paragraf na Drodze, nr 3.
6. Gacek, P. (2017). *Procedura usunięcia pojazdu z drogi na podstawie art. 130a ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Aspekty wybrane*, Paragraf na Drodze, nr 2.
7. Hanausek, T. (1996). *Ustawa o Policji. Komentarz*, Kraków.
8. Hołyst, B., Smoktunowicz, E. (red.), (2005). *Wielka encyklopedia prawa*, Warszawa.

9. Ignatowicz, J. (2000). *Prawo rzeczowe*, Warszawa.
10. Jurgilewicz, M., K. (2012). *Podstawy systemu organizacyjnego Policji*, (w:) A. Letkiewicz, A. Misiuk (red.), *Państwo. Administracja. Policja. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Kazimierzowi Rajchelowi*, Szczytno.
11. Kalina-Prasznic, U. (1997). *Leksykon prawniczy*, Wrocław.
12. Kosiński, C. (2013). *Usuwanie pojazdów z drogi i dalsze postępowanie z tymi pojazdami*, Nowe Zeszyty Samorządowe, nr 2.
13. Kotowski, W. (2008). *Ustawa o Policji. Komentarz*, Warszawa.
14. Kotowski, W. (2011). *Uwagi do art. 130a*, (w:) *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*, stan prawny: na 1 maja 2011, LEX nr 102651.
15. Kuciński, J. (2010). (red.), *Zarys prawa*, Warszawa.
16. Maciejko, W. (2008). *Osobowe prawo administracyjne*, Warszawa.
17. Maciejko, W., Rojewski, M., Suławko-Karetko, A. (2011). *Prawo administracyjne. Zarys wykładu części szczególnej*, Warszawa.
18. Oniszczyk, J. (2004). *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego na początku XXI w.*, Zakamycze, Kraków.
19. Opaliński, B., Szustakiewicz, P. (2013). *Policja. Studium administracyjnoprawne*, Warszawa.
20. Opaliński, B., Rogalski, M., Szustakiewicz, P. (2015). *Uwagi do art. 1*, (w:) *Ustawa o Policji. Komentarz*, Legalis, Warszawa.
21. Pieprzny, S. (2011). *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Warszawa.
22. Pietrzykowski T. (red.), (2018). *Uwagi do art. 140*, (w:) *Kodeks cywilny. t. I, Komentarz do art. 1–449¹⁰*, Legalis, Warszawa.
23. Pływaczewski, W., Kędzierska, G. (red.), (2001). *Leksykon policyjny*, Szczytno.
24. Politowicz, K., A. (2015). *Zakres związania starosty sądowym orzeczeniem przepadku na gruncie stosowania przepisu art. 130a ust. 10h ustawy – Prawo o ruchu drogowym*, Paragraf na Drodze, nr 6.
25. Politowicz, K., A. (2011). *Znaczenie prawidłowego ustalenia przesłanek fakultatywnego usunięcia pojazdu z drogi. Uwagi na tle art. 130a ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym*, Paragraf na Drodze, nr 5.
26. Róg, M., Sęk, A. (2015). *Materialno-administracyjne aspekty pracy Policji*, Pułtusk–Warszawa.
27. Sarnecki, P. (red.), (2011). *Prawo konstytucyjne RP*, Warszawa.
28. Stefański, R., A. (2008). *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*, Warszawa.
29. Szałowski, R. (2010). *Prawnoadministracyjne kompetencje Policji*, Łódź.
30. Tuleja, P. (1995). *Prawo konstytucyjne*, Warszawa.
31. Winczorek, P. (2003). *Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa.
32. Wiśniewski, B., Piątek, Z. (red.), (2009). *Współczesny wymiar funkcjonowania Policji*, Warszawa.

Strony internetowe

1. <https://sjp.pwn.pl/sjp/urządzenie;2533403.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).
2. <https://sjp.pwn.pl/sjp/utrudnienie;2533845.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).
3. <https://sjp.pwn.pl/szukaj/utrudni%C4%87.html> (dostęp w dniu 23 maja 2019 r.).

* * *

Authorization to immobilize the vehicle with a wheel locking device

Abstract

The author discusses some aspects of the procedure to immobilize the vehicle with a wheel-locking device, included in article 130a (8) and (9) of the *Law on Road Traffic*. Attention is focused on the issue related to the entities authorised to perform this activity. The author also indicates the conditions which must be fulfilled for the procedure to be instituted.

Key words

Police, vehicle, vehicle owner, authorised user of vehicle possessor, immobilisation, a wheel-locking device.